

ABSTRACT

BEZPEČNOSTNÉ ZNAČENIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI

Peter MARKOVIČ

SAFETY LABELS TO ENSURE THE SAFETY AND HEALTH AT WORK PROTECTION

ABSTRAKT

Kvalitu pracovného prostredia, bezpečnú a zdravie neohrozujúcu prácu možno na pracovisku docieľiť aj používaním farieb, signálov a značiek. Ich používanie je prevenciou, ktorá prispieva k rozvoju pracovného prostredia a k znižovaniu úrazovosti. Bezpečnostné a zdravotné označenie poskytuje pokyny a informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a to prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov. Bezpečnostné a zdravotné označenie používané na pracovisku, jeho umiestnenie a spôsob použitia musia zodpovedať požiadavkám ustanoveným vo všeobecne záväznom právnom predpise.

V prípadoch, keď nebezpečenstvo nie je možné odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany, metódami a postupmi používanými pri organizácii práce alebo ďalšími opatreniami, je zamestnávateľ povinný vybaviť pracoviská bezpečnostným a zdravotným označením. Bezpečnostné a zdravotné označenie poskytuje pokyny a informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a to prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov. Bezpečnostné a zdravotné označenie používané na pracovisku, jeho umiestnenie a spôsob použitia musia zodpovedať požiadavkám ustanoveným vo všeobecne záväznom právnom predpise.

Bezpečnostná značka vyjadruje výskyt činiteľov nebezpečných a škodlivých ľudskému organizmu. Okrem bezpečnostných značiek sa používajú značky informačné a doplnkové, ktoré uvádzajú doplňujúcu informáciu a používajú sa spolu s inou značkou.

Pri rozhodovaní o tom, na ktorých miestach, resp. pri ktorých činnostiach a v ktorých situáciách je potrebné bezpečnostné a zdravotné označenie použiť, je žiaduce zohľadniť výsledky vykonaného posudzovania rizík a umožniť aj zamestnancom zúčastniť sa riešenia tejto problematiky.

Značka poskytuje konkrétnu informáciu kombináciou geometrického tvaru, farby a symbolu alebo piktogramu. Symbol alebo piktogram znázorňuje situáciu alebo prikazuje osobitné správanie, pričom nahrádza text informácie alebo zákazu.

Za označovanie považujeme rôzne druhy dokumentu alebo obrazového znázornenia, loga predstavujúce environmentálnu šetrnosť daného výrobku alebo technológie. Základným pravidlom akéhokoľvek označenia je predovšetkým overiteľnosť deklarovaných kvalít a charakteristik prostredníctvom viacerých metód, z ktorých najspôhlivejšou sú predovšetkým verifikačné nástroje

ponúkané nezávislými tretími stranami vládnych alebo všeobecne uznávaných organizácií, ktorých cieľom je „zelený“ a trvalo udržateľný rozvoj.

Existuje viacero schém, ktoré sú zamerané na viaceré aspekty environmentu, bezpečnosti, zdravia, hygieny, kvality a ďalších značení, pričom kladú rozdielnu váhu na danú oblasť, ktorá často rešpektuje príslušný segment socio-ekonomickej aktivity. Tieto schémy by nemali obmedzovať voľný pohyb výrobkov, t.j. napríklad v EÚ by boli neprijateľné podľa článkov 28 a 30 Zmluvy ES je technická harmonizácia na úrovni Spoločenstva. Prikladom je CE označovanie produktov, ktoré zodpovedajú požiadavkám nového typu technickej harmonizácie EÚ, ktorá sa opiera o formovanie základných požiadaviek na zabezpečenie právom chránených záujmov, ktorých vzorovým riešením sú harmonizované technické normy.

Vnímanie označenia nesmie byť nepriaznivo ovplyvnené ich nesprávnou voľbou, nesprávnym umiestnením, zlým stavom, nesprávnou funkciou, nedostatočným počtom alebo prítomnosťou ďalšieho označenia rovnakého typu, ktorý nepriaznivo vplyva na viditeľnosť alebo zrozumiteľnosť označenia. Značky a signalizačné zariadenia sa musia čistiť, udržiavať, kontrolovať, opravovať a podľa potreby pravidelne vymieňať tak, aby sa zabezpečil ich účel a funkčné vlastnosti.

KLÚČOVÉ SLOVÁ: bezpečnosť, značky, signály, farby

ABSTRACT

The quality of the working environment, safe and health not-threatening work can be achieved in the workplace also with the use of colours, signals and marks. Their use is the prevention that contributes to the development of the working environment and to the reduction of accidents. Safety and health marking provide instructions and information necessary to ensure the safety and health at work, namely by means of a signboard, a colour, an illuminated sign or acoustic signal, a verbal communication or a hand signal. Safety and health marking used in the work-place, its location and means of use must comply with the requirements laid down in the generally binding legal enactment.

In cases where danger cannot be avoided or adequately reduced by any techniques of collective protection, methods and procedures used in the organization of work or other measures, the employer is obliged to furnish the workplaces with the security and health marking. The safety and health marking provides instructions and information necessary to ensuring the safety and health at work, and this by means of a mark, a colour, an illuminated marking or an acoustic signal, a verbal communication or a hand signals. The safety and health marking used in the workplace, its location and manner of use must comply with the requirements laid down in the generally bonding legal regulation.

Safety label reflects the occurrence of hazardous and noxious factors for the human body. In addition to the security labels there are used some information and supplemental labels giving supplementary information and are used together with another mark.

When deciding on which locations or at which activities and in which situations it is necessary to use the safety and health marking, it is desirable to take into account the results of the risks assessment carried out and allow also employees to participate in solution of this issue.

The label provides specific information by combining the geometric shape, colour and symbol or pictogram. Symbol or pictogram illustrates a situation or prescribes specific behaviour, and replaces the text of information or some ban.

As a labelling, we consider different types of document or image depicting of a logo representing the eco-friendliness of a particular product or technology. The basic rule of any labelling is especially verifiability of the declared qualities and characteristics through a number of methods, all of which the most reliable are some verification tools offered by independent third parties of government or generally recognized organizations whose goal is a "green" and sustainable development. There exist number of schemes which are focused on several aspects of the environment, safety, health, hygiene, quality and other labelling, while they place different weight on the given area, which often respects the relevant segment of socio-economic activity. These schemes should not restrict the free movement of products, e.g. in the EU they would not be acceptable under articles 28 and 30 of the EC Treaty is

technical harmonisation at Community level. An example is the CE marking of products which conform to the requirements of a new type of technical harmonisation in the EU, based on the formation of basic requirements to ensure the legally protected interests, a model solution of which are harmonised technical standards.

The perception of the label must not be adversely affected by its wrong choice, wrong location, poor condition, malfunction, inadequate number of or the existence of further indication of the same type that adversely affects the visibility or the clarity of the labelling. The labels and signalling devices must be cleaned, maintained, inspected, repaired and replaced on a regular basis, as appropriate, in order to ensure their purpose and functional properties.

KEY WORDS: *safety, signs, signals, colors*

ADRESA AUTORA

Ing. Bc. Peter MARKOVIČ, ING PAED IGIP, MBA

Jazdecká 56, 917 08 Trnava, Slovenská republika

e-mail: pemaxtt@gmail.com